

Odlišné stanovisko sudcu Ladislava Orosza

Podľa § 32 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pripájam svoje doplňujúce stanovisko k odôvodneniu uzneseniu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 266/2016 z 23. marca 2016 (ďalej aj „oponované uznesenie“), ktorým bola odmietnutá sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia ňou označených práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), Listinou základných práv a slobôd a Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach uznesením Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán (ďalej len „štátna komisia“) č. 6/7/1 z 9. decembra 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie štátnej komisie“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Svr 1/2015 z 22. decembra 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“), ako aj vo veci návrhu na vyslovenie nesúladu zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“) s označenými ustanoveniami ústavy a Listiny základných práv a slobôd.

Aj keď som pri predbežnom prerokovaní hlasoval za výrok o odmietnutí sťažnosti a v zásade súhlasím aj s odôvodnením oponovaného uznesenia, považujem za potrebné priložiť k nemu moje doplňujúce stanovisko, a to z týchto dôvodov:

1. Sťažovateľka označila svoje podanie doručené ústavnému súdu ako „*Sťažnosť podľa čl. 129 a čl. 127 Ústavy*“, čo už samo osebe signalizuje, že ide o zmätočné podanie, pričom jeho zmätočnosť nevyplýva len z jeho označenia, ale aj (a najmä) z jeho obsahu. Ak si totiž analyzujeme jeho obsah, tak dospejeme k záveru, že sťažovateľka sa jedným podaním domáha nielen uplatnenia právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ústavy (rozhodovanie o tzv. ústavných sťažnostiach) a právomoci

podľa čl. 129 ústavy (rozhodovanie o tzv. volebných sťažnostiach), ale aj (a predovšetkým) uplatnenia právomoci ústavného súdu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy, teda právomoci, ktorú uplatňuje v konaní o súlade zákona s ústavou. Ústavný súd v bode 7.4 odôvodnenia oponovaného uznesenia správne poučil sťažovateľku o tom, že ústava ani zákon o ústavnom súde neumožňujú, aby sa v rámci jedného typu konania uskutočnili aj iné typy konania, čo už samo osebe mohlo postačovať na to, aby bolo podanie sťažovateľky kvalifikované ako zmätočné, a preto odmietnuté pri predbežnom prerokovaní z procesných dôvodov bez podrobného odôvodnenia, príp. dokonca odložené podľa § 23a zákona o ústavnom súde s poukazom na to, že nejde o návrh na začatie konania pred ústavným súdom.

2. Podľa môjho názoru ústavný súd pristúpil k sťažnosti sťažovateľky s prílišnou zhovievavosťou, keď ho v predloženom znení kvalifikoval ako (legitímny) návrh na začatie konania pred ústavným súdom a usiloval sa ním aj vecne vysporiadať, keď sa so značnou dávkou fantázie pokúsil dešifrovať podstatu námietok sťažovateľky proti napadnutým uzneseniam štátnej komisie a najvyššieho súdu, ako aj jej námietok proti volebnému zákonu.

3. Z dokumentácie priloženej k sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka zmätočnými podaniami zaťažila nielen ústavný súd, ale aj ďalšie orgány verejnej moci (štátnu komisiu a najvyšší súd), hoci u osoby uchádzajúcej sa o funkciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky sa dá reálne predpokladať, že si musela byť vedomá, že so svojimi podaniami nemôže uspieť. Na tom nič nemení skutočnosť, že sťažovateľka nemá právnické vzdelanie, pretože u kandidátky na funkciu poslankyne zákonodarného zboru možno očakávať aspoň elementárne znalosti o ústavnom práve.

4. Z obsahu sťažnosti sa podľa môjho názoru dá vyvodiť, že kľúčovým zámerom sťažovateľky bolo aj touto formou vyjadriť svoj nesúhlas s kľúčovými ustanoveniami platného volebného zákona (systém pomerného zastúpenia, výlučné právo politických strán predkladať návrhy kandidátov, resp. návrhy kandidátnych listín, inštitút 5 % volebného prahu, financovanie politických strán zo štátneho

rozpočtu). Bez ambície zaujímať postoj k výhradám sťažovateľky k platnému volebnému zákonu považujem za potrebné konštatovať, že obdobné volebné zákony ako v Slovenskej republike platia v celom rade moderných demokratických štátov (tradičné demokracie nevynímajúc), pričom podľa mojich informácií žiadny zahraničný ústavný súd zatiaľ nedospel k záveru, že sú v nesúlade s ústavou príslušného štátu.

5. Sťažovateľka má nepochybne právo vyjadriť kritický názor na platný volebný zákon (ja osobne mám taktiež výhrady voči viacerým jeho ustanoveniam), to sa však môže (a aj má) urobiť inou formou než podaním na ústavný súd (napr. publikovaním svojich názorov v periodickej tlači). Skutočnosť, že sťažovateľka [spolu s ďalšími sťažovateľmi, ktorých „zhodou okolností“ spomína vo svojej sťažnosti, ktorí taktiež doručili ústavnému súdu takmer identické podania, a ústavný súd sa musel s nimi taktiež vysporiadať (pozri napr. rozhodnutia vo veciach vedených pod sp. zn. II. ÚS 253/2016 a sp. zn. II. ÚS 291/2016, pozn.)] svoj „protest“ proti platnému volebnému zákonu vyjadrila prostredníctvom (nekvalifikovaného) návrhu na začatie pred ústavným súdom, považujem za veľmi nešťastný. Práve na túto skutočnosť som chcel upozorniť, a preto som k oponovanému uzneseniu priložil svoje doplňujúce stanovisko.

V Košiciach 23. marca 2016